

PARENTATION

En minnesstund



IOGT-NTO 2014

Text: Susanna Odin. Bearbetning: Tobias Tengström.

Bakgrundsinformation: Dagmar Ekstrand. Bild: IStock.

Vad är en parentation?

En parentation betyder att man håller en minnesstund för de personer som gått bort under året. Ofta hålls en minnesstund på årsmötet, och kan finnas med som en punkt på dagordningen.

Varför håller man en parentation?

Minnesstunden hålls för att visa vår omtanke och tacksamhet till de medlemmar som inte finns med oss längre, som alla varit med i den gemensamma kampen för IOGT-NTO:s vision:

”Vår vision är ett samhälle, en värld där alkohol och andra droger inte hindrar människor att leva ett fritt och rikt liv.”

Vem ska läsa denna information?

Den här skriften är till för er som är osäkra på hur ni ska göra när ni håller i en parentation. Här finns 5 punkter med tips för hur ni kan gå till väga.

1. Inför en minnesstund

- Bestäm innan hur ni vill att minnesstunden ska gå till.
Det finns inga exakta regler för hur en minnesstund ska hållas, men man brukar inleda med några minnesord följt av en tyst minut. Läs gärna punkt 3 för olika förslag på upplägg.
Bestäm sedan vem eller vilka som ska ansvara för minnesstunden och vem som säger vad.
- Sätt upp ”Parentation” eller ”Minnesstund” som en punkt på dagordningen.
- Förbered för det som ska ingå.
Om ni ska tända ljus, ordna med ljus, tändare och ljussläckare innan. Om ni ska ha musik är det bra att kontakta musiker i god tid, eller att förbereda med teknisk utrustning såsom musikspelare, högtalare och val av musik. Om ni ska ha diktläsning så välj dikt, bestäm vem som ska läsa den samt vem som är ansvarig för att dikten finns på plats/är utskriven före minnesstunden.

2. Innan minnesstunden

- Se till att mikrofoner och annan teknisk utrustning fungerar.
- Se till att talarstolen/bordet där talaren/ljusen/musiken står/utgår ifrån är rena från mötespapper, skräp eller annat som tar fokus från minnesstunden.
- Se till att ljus, tändare, ljussläckare och/eller musikspelare och musikstycke finns på plats.
- De som håller i minnesstunden kan vara diskret klädda för att inte ta fokus från minnesstunden. Detta är dock inget krav.

3. Förslag på upplägg och minnesord

Förslagen som presenteras här är inte några regler för hur en minnesstund ska gå till. Förslagen beskriver några, av många olika, sätt att ordna en minnesstund. Ni kan använda förslagen som utgångspunkt för att prata om hur ni vill lägga upp minnesstunden så som det passar er bäst.

- *Minnesstunden börjar med att ljusen tänds.*

Ofta används ett ljus, men ni kan också välja att ha ett symboliskt antal ljus, eller att ha ett ljus för varje medlem som gått bort under året.

- *Talaren/talarna inleder.*

Inledningen kan vara att ni säger för- och efternamn på de medlemmar som gått bort. Om ni vill kan ni nämna deras insatser i föreningen/distriktet. En bra tumregel är ”alla eller ingen”. Det betyder att om en person nämns (vid namn eller insats) ska alla personer nämnas med samma information – eller så nämns ingen specifik person alls.

Inledningsorden kan alltså också sägas utan att nämna specifik information genom att nämna det antal medlemmar som gått bort. Ett exempel på det är: ”*Vi stannar nu upp en stund och minns de (antal medlemmar) av våra medlemmar som i år inte längre finns bland oss.*”

- *Minnesord, dikt/musik och tyst minut.*

Att läsa dikt och/eller spela musik kan vara ett fint sätt att rama in minnesstunden på. Om ni väljer att läsa dikt eller spela musik så tänk på tiden för varje aktivitet. Ett förslag är att varje aktivitet tar 2–3 minuter.

Att formulera minnesord kan vara svårt. Som ett exempel följer här minnesord och upplägg från en förening:

”*Under året som gått sedan vi sist var samlade till årsmöte har några av våra medlemmar lämnat oss. I vår förening har dessa medlemmar deltagit på olika sätt. Många har en mycket lång medlemstid bakom sig, medan andra fick en alldeles för kort tid med bara några få år inom rörelsen. Vi tändar nu ett (andra) ljus för alla som inte längre finns ibland oss (ljuset som inte tändes vid inledningen tänds nu). Alla har varit fast förankrade i nykterhetens mål och strävanden. De har på olika sätt deltagit i föreningens verksamheter. Vi vill framföra vårt innerliga tack för deras aktiviteter i vänskap, glädje och samvaro under deras verksamma tid. De har alla bidragit till att föra föreningens verksamheter och förutsättningar framåt, samtidigt som de också har svarat för att såväl äldre som yngre traditioner inom rörelsen förts vidare. (Diktläsning.) Vi lyser frid över våra bortgångna medlemmars minne. (Diktläsning.) Vi vill minnas våra bortgångna medlemmar i tacksamhet och ägnar deras minne en tyst minut.*” (Tyst minut.) (Musik.)

Inför den tysta minuten kan ni be medlemmarna att ställa sig upp. Ni kan göra detta genom att säga det med ord eller med en gest med händerna eller genom att slå ordförandeklubban i bordet. När minuten är över visa, på samma sätt som innan, att medlemmarna kan sätta sig ned igen. Den tysta minuten måste inte vara exakt en minut lång, utan kan vara kortare, utefter vad som är lämpligt för de närvarande.

- *Avsluta med att släcka ljusen och fortsatt sedan årsmötet.*

4. Viktigt att tänka på vid val av dikt och musik!

IOGT-NTO är en religiöst obunden organisation. Det betyder att dikter och musik som spelas under minnesstunden inte ska uttrycka en specifik religiös tro. Dikterna/musiken får vara av generell andlig karaktär. Det innebär bland annat att psalmer inte är lämpligt val av musik. Detta bestämdes av kongressen 2007. Beslutet är viktigt för att alla medlemmar som kommer till IOGT-NTO ska känna sig välkomna.

5. Tips

IOGT-NTO:s bok med folkrörelsesånger, Folkrörelsesångboken, kan vara en inspiration för val av musik. Boken finns att beställa i webbutiken på iogt.se. Sångerna i boken kommer också, senast i december 2015, att finnas tillgängliga digitalt.

Det finns många dikter att hitta på internet. Ni kan även fråga på biblioteket eller bland vänner och bekanta om de har några tips. Andra föreningar/distrikt kan också ha förslag på musik och dikter och berätta hur de brukar lägga upp minnesstunder. Nedan finns några förslag.

Tips på dikter

- Det är vackrast när det skymmer – Per Lagerkvist
- Vad rätt du tänkt, vad du i kärlek vill – Viktor Rydberg
- Kanske är det först vid dagens slut – Atle Burman
- Evighet – Karin Boye
- Gråt inte – Barbro Lindgren
- Jag vet att bortom det jag dunkelt anar – Pär Lagerkvist
- En dag till att leva – Ebba Lindqvist
- De tysta dagarna – Ragnar Jändel

Tips på musikstycken

- Håll mitt hjärta – Björn Skifs
- Bridge over troubled water – Simon & Garfunkel
- Sång till friheten – Björn Afzelius
- Jag fick låna en ängel – Shirley Clamp
- En ängel i rummet – Eva Dahlgren
- För kärlekens skull – Ted Gärdestad
- Kärleken är – Jill Johnson
- Sparvöga – Marie Fredriksson
- Stilla ro och nära – Åsa Jinder
- Så skimrande var aldrig havet – Evert Taube
- Imagine – John Lennon
- Våren – E Grieg
- Air – J S Bach
- Candle in the wind – Elton John
- Goodbye my lover – James Blunt
- Eric Clapton – Tears in heaven
- The long and winding road – The Beatles
- Adagio – Albinoni
- An Ending – Brian Eno

- # -

Du är alltid välkommen att höra av dig till IOGT-NTO-kansliet med frågor, tankar och funderingar.

E-post info@iogt.se, telefon 08-672 60 00
IOGT-NTO, Box 12825, 112 97 STOCKHOLM

